

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 545

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

datum: 3 mei 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

DronePort Brustem - Stand van zaken

DronePort NV is een incubator voor startende bedrijven en organisaties actief in de sector van de industriële drones, gevestigd op het terrein van de oude luchtmachtbasis van Brustem (Sint-Truiden). Het project betreft een samenwerking tussen de stad Sint-Truiden en LRM (Limburgse Reconversie maatschappij) in de vorm van een vennootschap. Het is de ambitie van DronePort om een campus te worden die onderzoek en ondernemerschap in deze nieuwe sector stimuleert door de juiste infrastructuur en ondersteuning aan te bieden aan bedrijven en organisaties actief in deze sector of aanverwante sectoren.

De infrastructuur bestaat enerzijds uit een veilig en goedgekeurd luchtruim waar o.a. testvluchten georganiseerd worden. Anderzijds zijn er terreinen waarop bedrijven en organisaties zich kunnen vestigen en kunnen doorgroeien. DronePort ging van start met 4,5 miljoen euro aan kapitaal, naast de inbreng in onroerende goederen: 2,5 miljoen van LRM, 1 miljoen Vlaamse subsidies via SALK en 1 miljoen via het autonome gemeentebedrijf AGOST. DronePort Incubator wil op korte termijn 30 startups actief faciliteren en hiermee 60 arbeidsplaatsen creëren. Op de ganse site is het de ambitie om 300 arbeidsplaatsen te creëren. Op 14 december 2015 stelde ik hierover nog een schriftelijke vraag (nr. 178).

1. Wat is de stand van zaken van de realisatie van het hoofdgebouw van Droneport NV met daarin verhuurbare bedrijfsruimte, centrale faciliteiten en de incubator voor startende dronebedrijven? Wanneer zal dit gefinaliseerd worden?
2. Is er reeds zicht op de concrete invulling van de beschikbare industrieterreinen op DronePort? Wat is de stand van zaken van deze invulling? Welke bedrijven zullen er zich vestigen en hoe verhouden zij zich tot de dronese sector (of aanverwante)?
3. Hoeveel bedrijven en/of organisaties hebben reeds hun vestiging op DronePort toegezegd, zowel wat betreft de incubator als de industrieterreinen? Wanneer zullen de eerste zich effectief kunnen vestigen? Blijft de facilitatie van 30 start-ups op korte termijn haalbaar?
4. Sinds april 2016 bestaat er een KB dat het gebruik van drones reglementeert. Acht de minister dit KB voldoende als kader om de testzone ten volle te kunnen benutten?

5. Kan de minister een overzicht geven van het gebruik van de testzone tot nu toe? Voor welke doeleinden en met welke frequentie werd deze reeds gebruikt? Wat zijn de verdere verwachtingen en ambities m.b.t. de testsite?
6. Werd de financiering van het project, zoals de minister aangaf in mijn schriftelijke vraag nr. 178 van 14 december 2015, nog bijgesteld en/of aangevuld?
7. Welke samenwerkingsovereenkomsten met SOC's, universiteiten of andere derden werden tot nu toe gerealiseerd door DronePort? Welke meerwaarde moet elk van deze samenwerkingen bieden voor de site?
8. Binnen het clusterbeleid werd de dronecluster "EUKA" door het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen erkend als Innovatief Bedrijvennetwerk. Het heeft als doel om de drone-industrie in Vlaanderen op de kaart te zetten.

Welke samenwerking en kruisbestuiving zal er tussen DronePort en EUKA nagestreefd worden? Tot welke meerwaarde voor de drone-industrie moet dit leiden?

ANTWOORD

op vraag nr. 545 van 3 mei 2017

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

1. Het bouwaanvraagdossier voor het hoofdgebouw werd op 24/03/2017 ingediend bij de stad Sint-Truiden. De vergunningsprocedure is momenteel lopende, de uiterste beslissingsdatum is 07/07/2017.

In afwachting van het bekomen van de vergunning werken de architect en het studiebureau momenteel de uitvoeringsdossiers verder af en zal kortelings de aanbestedingsprocedure opgestart worden. Bedoeling is in de loop van september de bouwwerken aan te kunnen vangen. De voorlopige oplevering der werken is momenteel voorzien eind 2018.

2. Op dit ogenblik zijn er 17 LOI's (Letter of Intent) met bedrijven en organisaties die zich wensen te vestigen op DronePort, ofwel in de incubator, ofwel in de kantoren of op het bedrijvenpark. Alle bedrijven zijn actief in de drone sector als dienstverlener, hardware fabrikant of software ontwikkelaar.

Op dit ogenblik wordt onderhandeld om de LOI's om te zetten in huurcontracten, wat een formeel commitment impliceert voor deze partijen om zich te vestigen op DronePort.

Verder zijn er gesprekken met zowel binnenlandse als buitenlandse grotere bedrijven actief in de drone sector die de site overwegen als Europese vestiging, test en demonstratie locatie. Deze gesprekken verlopen in samenwerking met FIT.

3. Zie vraag 2.

Rekening houdend met de bouwplanning (zie vraag 1) en een bouwperiode van ca. 1 jaar wordt verwacht dat de eerste bedrijven zich in het derde kwartaal van 2018 kunnen vestigen op de site in de incubator en industrieterreinen.

In de achtergrond is er gestart met activiteiten om startups te ondersteunen, coaching, gezamenlijke activiteiten, hulp met het zoeken naar investeringen, organisatie van events in samenwerking met EUKA ter promotie van de bedrijven actief in de drone sector.

4. Het huidige KB reguleert het gebruik van commerciële en recreatieve drones in het Belgische luchtruim, de kwalificaties voor piloten, etc.

In het KB werd echter geen melding gemaakt van testsites waar innovatieve ideeën en producten kunnen uitgetest worden in een "real life" en regeluwe omgeving.

Gelet op het feit dat deze markt internationaal in volle ontwikkeling is en gekenmerkt wordt door research & development merken we op dat er een grote nood is aan een dergelijke omgeving. Dit is dan ook een opportuniteit in een volgende versie van de wetgeving.

5. Vandaag wordt de zone voor multicopter toestellen ca. 4 tot 5 dagen per week gebruikt. De zone werd recent verdubbeld omwille van het veelvuldig gebruik.

Toepassingen zijn divers gaande van opleidingen, testen van nieuwe uav's en sensoren, testen van applicaties, opnames voor TV programma's enz. Bij slecht weer is de indoor zone in loods27 in gebruik.

De zones voor grotere toestellen (12x7km) worden nog niet zo frequent gebruikt omwille van volgende redenen:

- Het beperkt aantal bedrijven actief in dit segment en dus ook gecertificeerde piloten. De meeste scholen beginnen nu pas met het opleiden van piloten voor fixed wing applicaties.
- Voor deze zones merken we wel op dat er meer en meer aanvragen komen van grote bedrijven (ELIA, ...) om testprojecten te initiëren. (b.v. inspectie van hoogspanningsinfrastructuren, ...)

Het is onze verwachting dat het gebruik van zowel de kleinere testzones voor multicopter toestellen als de grotere zones sterk zal groeien over de komende paar jaren.

6. Initieel was enkel financiering voorzien om de globale grondpositie betreffende het projectgebied te kunnen verwerven en verenigen. Voor wat betreft de realisatie van het poortgebouw zijn er bijkomende middelen nodig. Deze bijkomende middelen komen deels van de verkoop van percelen industriegrond door Droneport NV (eigen middelen). De rest zal door Droneport NV bancair opgehaald worden. Een kredietaanvraagdossier is hiertoe momenteel in voorbereiding.
7. DronePort werkt vandaag samen met heel wat kennisinstellingen, SOC's en anderen:
 - VITO;
 - IMEC;
 - KULeuven;
 - UCLL;
 - PXL;
 - PCFruit;
 - Het incubatoren netwerk van LRM in Limburg (Agropolis, Cmine Crib, Corda Incubator, Bikeville, Incubathor, ...);
 - Limburg Startup, een verbindend initiatief voor alle startups en startup-initiatieven in Limburg;
 - FIT;
 - PLOT;
 - EUKA;
 - Defensie.

De samenwerking gebeurt op verschillende vlakken:

- Gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten;
- Samenwerkingen m.b.t. demonstraties, disseminatie van onderzoek, valorisatie, ...;
- Real life testen van nieuwe ontwikkelingen.

Samenwerking met SOC's en kennisinstellingen is cruciaal in deze ontluikende industrie. Heel wat technologie zit nog in onderzoeksfase en moet zijn weg nog vinden naar de markt. Door startups en bedrijven te connecteren aan de technologie ontwikkeld in onderzoeksinstellingen wordt de weg naar valorisatie eenvoudiger.

8. De goedkeuring van het Innovatief bedrijfennetwerk EUKA is een absolute meerwaarde voor de ontwikkeling van de drone industrie in Vlaanderen. Het connecteren van eindgebruikers (bedrijven) die drone technologie evalueren en gebruiken, de drone industrie zelf en de kennisinstellingen is een belangrijke driver om innovatie te stimuleren en vermarkting te faciliteren.

De positionering van DronePort en EUKA is volledig complementair. Als vergelijking positioneren we DronePort als de hardware (testomgeving, incubatie- en bedrijfsfaciliteiten en fysische omgeving) terwijl EUKA aanzien wordt als de software (netwerk, matching, events, innovatieprojecten, internationalisering, ...).

Er is dan ook een intensieve samenwerking op alle vlakken met EUKA vanuit DronePort:

- Vertegenwoordiging van DronePort in de Stuurgroep van EUKA;
- Participatie in verschillende expertgroepen;
- Participatie van DronePort in onderzoeks-, disseminatie- en valorisatieprojecten geïnitieerd door EUKA;
- Organisatie van gezamenlijke events en vertegenwoordiging van elkaars belangen op externe events;
- Delen van beursstanden op externe events;
- Euka heeft ook de ambitie om zich te vestigen op DronePort;
- Samenwerking op het vlak van internationalisering;
- ...